

Banke državne, delničarji in podrejenci zradirani

S poddržavljenjem bank je bilo zradiranih okoli sto tisoč delničarjev in imetnikov podrejenega dolga

Imetniki katerih papirjev so včeraj izgubili premoženje?

- Razveljavljene in iz registra KDD izbrisane so bile **delnice** NLB, NKBM in Abanke. Tako je brez delnic ostalo 1.992 delničarjev NLB, 96.769 delničarjev NKBM in 1.057 delničarjev Abanke, to je skoraj sto tisoč delničarjev (natančneje 99.818).
- Prav tako so prenehale ter bile z računov klirinških sistemov in trgovanja borz umaknjene: pri NLB **hibridne in podrejene obveznice** ter **hibridna in podrejena posojila**, pri NBKM **hibridne obveznice**, pri Abanki **inovativni instrument Floating Rate Perpetual Loan Participation Notes**.

Kdo bo novi lastnik NLB, NKBM in Abanke Vipa?

- Po včerajšnjem radiranju delničarjev in podrejenecv v treh največjih državnih bankah je postala njihova edina lastnica država. Prav tako je včeraj z dokapitalizacijo postala edina lastnica Probanke in Factor banke. Država je včeraj izvedla:
 - **NLB**: dokapitalizacijo v vrednosti 1,551 milijarde evrov (od tega 1,14 milijarde evrov v gotovini in 410 milijonov v obveznicah RS);
 - **NKBM**: dokapitalizacijo v vrednosti 870 milijonov evrov (od tega 620 milijonov v gotovini in 250 milijonov v obveznicah RS);
 - **Abanka**: dokapitalizacijo v gotovini v vrednosti 348 milijonov evrov;
 - **Probanka**: dokapitalizacijo v vrednosti 176 milijonov evrov (od tega 160 milijonov evrov v gotovini in 16 milijonov v obveznicah RS);
 - **Factor banka**: dokapitalizacijo v vrednosti 269 milijonov evrov (od tega 160 milijonov evrov v gotovini in 109 milijonov evrov v obveznicah RS).

100

odstotkov
ima zdaj država
v NLB
in NKBM.

25

odstotkov in
eno delnico
namerava država
ohraniti v NLB
po privatizaciji
(predvidoma leta
2016).

0

odstotkov
namerava
država
ohraniti v
NKBM, ki
gre prva v
prodajo.

Page: 2

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 1020 cm2

2 / 3

F ALBINA KENDA, MONIKA WEISS, PETRA SOVDAT
finance@finance.si

Kaj sploh pomeni, da je Bruselj včeraj odobril državno pomoč slovenskim bankam?

■ Skupaj z odobritvijo državne pomoči trem bankam bo evrska komisija bedela tudi nad preobrazbami bank. Te več ne bodo smele kreditirati poslov, kjer so izgubile največ denarja – med njimi velikih gradbenih projektov, finančnih holdingov in družb s sedežem v tujini. Zmanjšati bodo morale obseg poslovanja in odprodati nekatere naložbe. NLB je tako še v času uprave Boža Jašoviča (ki je tudi predložila program prestrukturiranja) začela zapirati frankfurtsko LHB banko in züriško podružnico, prodati bo morala tudi delež v Banki Celje, lizinski in faktorinško dejavnost. NKBM ukinja družbi KBM Fineko in KBM Projekt, delež v Zavarovalnici Maribor so že prodali. Abanka takega premoženja nima, morala bo zapirati poslovalnice in krčiti stroške. Predvidoma bo program prestrukturiranja oddala do konca februarja.

Kaj lahko spremeni odločitev ustavnega sodišča?

■ Ustavno sodišče je včeraj zavrnilo pobudo, naj se do končne odločitve zadrži izvrševanje členov zakona o bančništvu, ki se nanašajo na odpis obveznosti bank do imetnikov podrejenega dolga. Ni pa se še izreklo o neustavnosti omenjenih členov zakona; poleg več pobud za oceno ustavnosti sta vloženi tudi dve zahtevi, in sicer državnega sveta in varuhinje človekovih pravic.

■ Mnenja pravnikov o tem, kako bo odločilo ustavno sodišče, niso enotna. »Sodišče bo verjetno ugotovljalo, da zakonska ureditev pomeni ustavno dopusten cilj, ki upravičuje poseg v določene pravice obligacijsko-korporacijske narave,« meni pravnik Šime Ivanjko. Pravnik Rajko Pirnat pa je izjavil: »Po mojem gre za nedvomno retroaktiven poseg v pravice, kar je kršitev ustave.« Kakšne stroške bi prinesla razveljavitev zakona oziroma povrnitev škode podrejenecem, ni jasno.

Ali je Slovenija edini primer, kjer so delničarji in podrejeneci izgubili premoženje?

■ Primerov, ko so morali h kapitalski krepitvi prispevati zasebniki, je več. V februarja letos poddržavljeni nizozemski banki SNS Reaal so delničarji in imetniki podrejenega dolga izgubili vse vložke. Na Cipru so marca letos h kapitalski krepitvi prispevali celo imetniki bančnih vlog nad sto tisoč evrov (del premoženja so jim odpisali, del pretvorili v kapital banke). V Španiji pa so imetniki hibridnih instrumentov in drugega podrejenega dolga pri kapitalski krepitvi sodelovali, niso pa jim odpisali celotnih vložkov.

Kakšen je davčni vidik radiranja delnic NKBM?

■ Davčnega svetovalca Dušana Jeraja iz Taxgroupa smo vprašali, kaj včerajšnje prenehanje delnic NKBM pomeni za uveljavljanje davčnega štita iz naslova teh delnic oziroma ali to pomeni, da se izguba prizna za leto 2013 in je ni mogoče prenesti v leto 2014. Jeraj odgovarja: »Imetniki fizične osebe bodo lahko izgubo iz delnic NKBM letos uporabili za znižanje davčne osnove iz dobičkov, ki so jih oziroma jih bodo letos ustvarili s prodajo drugih vrednostnih papirjev ali nepremičnin. Prenos izgube v leto 2014 načeloma ni možen, a zakon dopušča izjemo in najbolje je, da vsak delničar preveri svoj položaj.

■ Pri podjetjih imetnikih delnic NKBM pa je odvisno od tega, kako so to naložbo vodila. Če odhodki iz slabitev te naložbe niso bili davčno priznani že v prejšnjih letih, jih bodo družbe med davčno priznanimi odhodki lahko izkazale letos in si tako znižale pozitivno davčno osnovo oziroma si bodo z letošnjo davčno izgubo lahko zmanjševale prihodnje dobičke.«

Ali bodo delnice NKBM in Abanke Vipa nehale kotirati na borzi?

■ Da. Ali kot je včeraj pojasnil Matej Šimnic, analitik Alte Invest: »Glede na javno obrazložitev vpliva spremenjene zakonodaje lahko rečemo, da bodo delnice NKBM in v nadaljevanju Abanke umaknjene z borze, podobno pa se bo verjetno zgodilo tudi z delnicami NKBM na varšavski borzi.«

Kdaj bo zdaj stekel prenos slabih terjatev z bank na DUTB?

■ Predvidoma jutri. Izvršni direktor družbe za upravljanje terjatev (DUTB) **Torbjörn Mansson** je s šefi NLB in NKBM (prenos slabih terjatev Abanke je načrtovan po novem letu) podpisal pogodbo o prenosu. Ta se bo predvidoma začel jutri – če bodo končana tudi pogajanja o operativnem opravljanju storitev med družbo in bankama. Takrat bo znana tudi dokončna nominalna vrednost prenesenega slabih terjatev, ki bo z NLB in NKBM prenesen na DUTB. Seznan terjatev, ki bodo prenesene na DUTB, bo objavljen po tem, ko bodo o tem obveščeni dolžniki obeh bank, ki gredo na slabo banko. Časovni načrt sicer določa prenos premoženja v petih svežnjih. DUTB bo od bank prejela nepremičnine, poslovne deleže in nedonosne terjatve. Po prenosu ima DUTB šest mesecev časa za skrbni pregled prenesenega premoženja in bo bankam lahko vrnila tiste terjatve, katerih dokumentacija bo vsebovala pravne in materialne nepravilnosti.

Page: 2

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 1020 cm2

3 / 3

Koliko bo kdo prispeval za kapitalno krepitev NLB, NKBM in Abanke?

■ Zaradi novih evropskih pravil bodo v vseh treh omenjenih bankah delničarji (tudi država) ter imetniki podrejenega dolga izgubili celotne vloške.

KOLIKO BO KDO PRISPEVAL H KAPITALSKI KREPITVI NLB, NKBM IN ABANKE (V MIO EUR)

	Kapitalski primanjkljaj	Prispevek davkoplačevalcev*	Prispevek podrejen- cev, ki izgubijo ves vložek	Drugi**
NLB	1.904	1.551	257	96
NKBM	1.055	870	64	121
Abanka	756	591	120	45

Op.: *del bo v gotovini, del v obveznicah; **delničarji in banka z ukrepi prestrukturiranja

Vira: BS, lastni izračun

Kako bo radiranje podrejenecov prizadelo pokojninske sklade in (po)zavarovalnice?

■ Zavarovalnice, pozavarovalnice in pokojninske družbe imajo za 91,7 milijona evrov podrejenih obveznic slovenskih bank. To pomeni 1,3 odstotka vseh njihovih naložb, so nam pred časom povedali na agenciji za zavarovalni nadzor. V zavarovalniških družbah zatrjujejo, da je podrejenih obveznic med njihovimi naložbami premalo, da bi to ogrozilo poslovanje. Bodo pa njihovi dobički v primeru odpisov manjši. Do podrejenega dolga je najbolj izpostavljena skupina Sava Re (Pozavarovalnica Sava in Zavarovalnica Maribor), ki je imela za 28 milijonov evrov podrejenega dolga. V Triglavu o izpostavljenosti niso želeli govoriti, sodeč po delniških knjigah, pa so imeli okoli 10 milijonov evrov podrejenih obveznic. V Pokojninski družbi A so nam zatrtili, da bo kljub radiranju donos »okoli z jamčenega«.

91,7
milijona evrov
podrejenih obveznic so
imele zavarovalnice,
pozavarovalnice in
pokojninske družbe.

5. Zakaj bankam ne more preprosto pomagati samo država, kot so to storili v Nemčiji?

■ Po novih evropskih pravilih (gre za sporočilo evropske komisije o uporabi pravil državnih pomoči za banke, ki velja od 1. avgusta letos) država naslednji banki ne more takoj priskočiti na pomoč, temveč morajo še pred državo pri kapitalski krepitvi banke v težavah sodelovati delničarji in imetniki podrejenega dolga. V omenjenem sporočilu hkrati komisija izrecno navaja, da v okviru obvezne porazdelitve bremena kapitalne krepitve ne bo zahtevana konverzija ali odpis nobenih bančnih vlog, ne zajamčenih do sto tisoč evrov ne nezajamčenih. Takšna je ureditev za zdaj.